

ახალი ამბები.

მარტო წოდებულ მეზმანების გამგეობას (უბრავეს) თავისი თავი ქალაქის ბატონად წარმოუდგენია და ყოველივე ქუჩაში მოსიარულე—თავის ყმად. ლუქირავებია ვილაც გარდმოხვეწილი დოშივე-ზურგილოვები და მიუწდია მათთვის გამეღელ-გამომეღელის დაქერა და ძალად უბრავეში წაყვანა. ეს ვაქებატონები თურმე დადიან კაი დაგეშილ მეძებრებსავეთ და ვინც მოხედებთ ქუჩაში, თუ ბილეთი თან არა აქვს, სტაცებენ ხელს და უბრავეში მიათრევენ. ღვს დილით რამდენიმე სოფელიდამ ჩამოსული მეტივე დაეჭირათ და მეზმანის ბილეთები მოეთხოვათ; ამასაც არ დასჯერებულყვენ და ეტაცათ ხელი ჩვენის რედაქციად ფოსტაში გაგზავნილ კაცისათვის, რომელიც ერთი წელიწადია რედაქციაშია და რომლის ბილეთიც, რასაკვირველია, რედაქციაშივე შენახული და ჯიბეში თან არ ატარებს. ჩვენგან გაგზავნილს თუმცა ეთქვა რომ რედაქციაში ვმსახურობო; ვჩვენებინა კიდევ ფოსტიდამ წამოღებული კეიტანციები, რედაქციის სახელობაზედ აღებული გაზეთები, სტამბაში გაგზავნილი ხელ-ნაწერები, მაგრამ არაფერს არ ემოქმედნა და ჩვენგან გაგზავნილი კაცი დაქერილი ვილაც დოშივეის ხელმძღვანელობით უბრავეში წაყვანათ და არ გამოეშვათ, ვიღრე ჩვენ თითონ მთელს ქალაქში ძებნის შემდეგ ძლიერს ძლიერობით არ მივაგვინით.

რედაქციისაგან გაგზავნილს კაცს რომ ასე უშვებინან, სხვას რას უშემენ, რომელსაც პატრონი არსად მოეძეება!

იმოქმედოს კაცმა; და იმოქმედოს კი ისევ ერთის დედა-აზრისაკენ, რომელიც ჩვენ რამდენჯერმე ეახსენეთ. არ ვიცი, მკითხველი მიხვდა კიდევ თუ არა, — მე მოგახსენებთ ღვინისა და ფქვილის ვაჭრობაზედ.

სილნალში, როგორც ყოველ-გვარი ვაჭრობა, ხსენებული აღებ-მიცემობაც ვაჭრების ხელშია. რათა, კაცმა რომ იკითხოს, სწორე ვითხრათ, პასუხს ძნელად მოახერხებს კაცი. მთ რითიმე ახსნის, უთუოდ გაუწითლებლად ვერ ილპაპრავებს.

ვაჭარი მიდის სოფლებში, ჰყიდულობს ღვინოს, ხორბალს, ქერს, ფეტვს, ფქვილს, მოაქვს სილნალში და ჰყიდის იმავე მწარმოებლებზე დადიან ხშირად მომყიდველად. ეს სწორედ სასაცილოა. სადმე შორს რომ მიჰქონდეს, კიდევ რა უშვებს, ვიტყვოდით, კაცს წალება ვერ მოუხერხებია: მაგრამ ეს სილნალი ხომ ცხვირ წინა ძეგს, აქ სხვამ რად უნდა გაყიდოს მწარმოებელის ოფელი. ბანა თითონ მხველ-მთხველს არ შეუძლიან ეს საქმე? გრანციის საქონელს ვაჭარი გაყიდის, ეს იმის ხელობაა, მაგრამ პური და ღვინო, რომელიც მე მომყავს, რომლის სრუ-

ნუ თუ ამისთანა უმგზავსობა, სიბრყვე და ქუჩაში კაცების ჰერა დაუსჯელი უნდა დარჩეს.

ჩვენ მოგვივიდა სილნალიდამ ოც-დაათის კაცისაგან ხელ-მოწერილი წერილი, რომელშიაც ხელ-მომწერელნი დიდს თანაგონობას უტყბდებენ განსვენებულის სერგეი მესხის მეუღლეს ამ სამაგალითო მოღვაწის დაკარგვისათვის. ამ გვარივე თანაგონობის ტელეგრაფმა მოგვივიდა ოდესეღ ქართველ სტუდენტებისაგანაც.

მრთს საყურადღებო ამბავსა გვწერენ იმერეთიდან: როდესაც მთავრობისაგან ბძანება გამოვიდა, რომ შტატის მღვდლებს ყველას ჯამაგირი დაენიშნათ, ეს ჯამაგირების განაწილება ჩაბარდა განსაკუთრებულს ზედამხედველს; მაგრამ არ ვიცი, რითი ინელმძღვანელა ამ ზედამხედველმა და ზოგი შტატის მღვდლები სრულიად გამოსტოვა სილნალში; ასე რომ ეხლა ზოგნი დაწესებულს ჯამაგირს იღებენ, ზოგნი კი სრულიად მოკლებულნი არიან მას და თავიანთ მრევლის ხელის-შემაკვერელი უნდა იყვნენ. ეს უწყობება დიდს შურსა და უსიამოვნობასა ჰბადავს მღვდლებს შორის და უჯამაგირობებს ხალხის თვალშიაც პატივის-ცემა მოკლებული აქვთ; ჯამაგირით დაჯილდოვებულებს კი თავიანთ თავი უფროსი ჰგონიან და ისე ეკიდებიან უჯამაგირობებს, როგორც თავიანთ ხელ-კეითებს. ბი ამის მაგალითიც: ს. სამიქაოს ორი მღვდელი ჰყავს, ერთი ჯამაგირიანი, მეორე უჯამაგირო. ეს მღვდლები სულ-რიგზედ სწირავენ ხოლმე. წარუღოს აღდგომას წირვა უჯამაგიროს შეხვდა, მაგრამ ჯამაგირიანს შეეთვალა,

ლი პატრონი მე ვარ, ბარემ მე ჩავიტანო ბაზარში, რომელიც ზედ კარებზედვე არის და მე გავყდო. აქაც კონკურენცია დამიშლის თუ? ავიღებ და იაფად გავყიდი, რომ პალე გავასალო; რაც უნდა ფასი დაეუშვა, მაინც თითქმის ერთი ორად მეტს ავიღებ, ვიღრე ვაჭარი მომცემდა.

სრულებით დიდი ჰქუა და მოხერხება არ უნდა, რომ ერთ მშვენიერ დღეს მთლად ჩამოერთვათ ვაჭრებს ღვინო—ფქვილის აღებ — მიცემობა. ამ აზრის მტკიცედ შესაგებლად წარმოვიდგინოთ შემდეგი: ავიღოთ მაგალითისათვის ერთი, ან ორი სოფელი. პურით უფრო გათქმულია უკანა—მხარი. ავიღოთ ერთი უკანა მხარული სოფელთაგანი, თუნდა სოფელი მაღარო. მაღაროს ვიცნობ და ამიტომ ჩემს მსჯელობას უფრო მეტი სიმართლე ექნება. მაღაროში არიან ისეთი ოჯახი-შვილები, რომელნიც ჰხანავენ ორმოცის დღისას, სა მოცისას და თუნდა ათი—თხუთმეტის წლის სამყოფი მოსაყალი მოსდით. აქ არიან ისეთი ოჯახი-შვილები, თუმცა მათი რიცხვი დიდი არ არის, რომელთაც შეეძლოთ სილნალში გაჩაღებული ფქვილის ღუქანი ჰქონოდათ და მთელი წელიწადი მარ-

მე რადგან უფროსი ვარ და ჯამაგირიანიც, აღდგომის დღეს უნდა ვწიროყო. უჯამაგირის წინა და მოსელოდათ ერთი აყალ-მაყალი და უშვერის სიტყვით ელანძლათ ერთმანერთი.

მედიამ ამ უწყობებას მიაქცევს სასულიერო მთავრობა ყურადღებას და უჯამაგირო მღვდლებს დაიხსნის, როგორც წიეთიერის, ისე ზნეობრივის დამცირებისაგან.

მუთისილდამ სწერენ ვახ. «Юр. Обзорние»-ს: ჩვენს ქალაქში ხშირია სხვა-და-სხვა ბოროტ-მოქმედება უბილეთოდ შემოხიზნულ პირების მეოხებით. უმეფატრონოდ არც ერთი ბოროტ-მოქმედება არ მოხერხდება და ბევრს მეფატრონეს კი ბილეთი არა აქვს. ზოგიერთ საზოგადოებაში პატივცემული პირნიც კი იბარებენ ამ შინაურ ავაზაკებს და გადაწყვეტილის ჯილდოს მიცემის შემდეგ უყვეთავენ, ამა-და-ამ სახლში ფანჯრების მინები ამოამტვრიე, ამა-და-ამ სახლის ეზოში დაშაჩა გაისროლოე, რომ სახლის-პატრონის ორსული ცოლი შეაშინო და სხვა. ამას წინად მუთისში შემთხვევით მიავნეს ერთს ავაზაკების ხროვას, რომელთაც დაზღვეულ სახლების პატრონები ცეცხლის წაკიდებას უკვეთავენ და ასრულებინებდენ კიდევ.

ჩვენს გაზეთში ამას წინად მოხსენებული იყო, რომ მუთისის ვაჭრებმა ერთს მაღალ ჩინოვნიკს სადილი გაუმართეს, ამ სადილზედ ქალაქის თავი არ დაესწრო და ამ ამბავს სხვა მნიშვნელობას აძლევდნო. ამ სადილის თაობაზედ «Юр. Обзорние»-ს სასაცილო ამბავსა სწერენ: რაკი სადილის მოთავეებს საქმე კარგად ვერ

ზიდავენ ლუქმას, და მადაგასკარ-ტონ კინებს ებოტინებიან, როდესაც შინ მარტო ცოლ-შვილი კი არა, მთელი ხალხი ვაჭრობისა და მუშაობის დაცემასა სჩივის...

მუშა-ხალხი მიხვდა, რომ თუ თითონ არ იზრუნა თავის თავზედ, სხვის იმედზე ყოფნა არას არგებს და აი ეხლა მთელს ქარაბაში მათ შორის ორმა მიმართულებამ იჩინა თავი: ერთნი მთელს თავის იმედს პარლამენტზედ ამყარებენ და ასე ფიქრობენ რომ შეიძლება მომავალში წარმომადგენელთა უმრავლესობა მუშა-ხალხის მომხრეთაგან შესდგებოდეს და მაშინ, რა რეჟორმაც გვიწავდა, იმ რეჟორმას მოვხდენთო. მეორენი ამ იმედს კრუ-იმედს ეძახიან და ძალადობას ამჯობინებენ. უკანასკნელი ჭაქტები ამტკიცებენ, რომ არც ერთსა და არც მეორე პარტიას არა სძინავს და დაუღალაოდ ცდილობს თავის განზრახვის შესრულებას; თუმცა ჩუქად მოქმედობენ, მაგრამ მათის მოქმედების ნაყოფი ხანაქ იჩენს თავს, ხან იქ; ხან მუშები პირს შეჰყვრენ და უარს ამბობენ მუშაობაზედ, ვიღრე ჭაპრიკის პატრონები ხელ-ფასს არ მიუმატებენ, ხან არეულობას ახდენენ და ძალადობენ, ხან იარაღად პატარა ქალაქის ნაკუწებსა ხმარობენ, რომელიც არჩენის ყუთში გროვდება და მუშა-ხალხის მომხრეს წარმომადგენლობის და სხვა ამორჩეულებთან ერთად კანონმდებლობის უფლებას აძლევს.

მხოლოდ მომავალი გვაჩვენებს, რომელს ამ პარტიათაგანს უფრო ადვილი და სასიკეთო გზა ამოუჩვენია.

მისი და მისი წინაპრების ოფლია ჩალი ვიწროლი. ჩვენ დარწმუნებულნი ვართ, რომ ამ წუთშიაც, როდესაც ეს სტრიქონები იწერება, რომელიმე ვაჭარი ვერ ელაღენიეში შეჰყავთ.

მითი ათი-თხუთმეტი წელიწადიც რომ გასტანოს ამ გვარმა ვაჭრობე-ბამ შეუცულებლად, ვგონებთ, რომ მთელ მსოფიში თითებზედ ჩამოსავი თელეფონი გახდენ ის ეხლანდელი იუგემამულენი რომელთაც უბრავე ქონება შერჩეთ...

წინათაც მოგახსენეთ და ეხლაც გავიმეორებ, რომ საჭიროა ვაჭარს ვაჭრულადვე მოექცეს კაცი და გვეყვლეფინოს. საჭიროა დაწყოს მთელ-მთელმა მსოფიში შეერთებულის ღონით ეკონომიური ცილები ვაჭრებთან.

მქდა არ უნდა, რომ ეს საქმე რთულია და ამის გამო ძნელიც, მარამ ვერ დაევიწყებთ, რომ არც ერთი საქმეც არა ვეთილა საქმე მზა-მზარეულად კიდამ არ ჩამოვარდნილა. ნურც იმას შეუშინდებით, თუ ამ საქმეში წინ გადაგებარხებთ სხვა-და-სხვა გვარი დაბოკოლება, კონკურენცია და სხვა ვაჭრების ხრიკებია...

მოსდიოდით, ტყუილი ხმა გავრცელეს, რომ სულ ახალს ჩინოვნიკს ვუ-

მართათ და არა ძველსაო. ბევრმა ამის გამოისობით ხელიც მოაწერა და მხოლოდ ბოლოს შევიდა სინანული.

დროების კორექცია

ს. კაპი. რა გინდა, რომ ვერ იპოვო ამ ჩვენს ქვეყანაში მცენარეობა და ბირუტყობა ჩვენის ველისა ისე მრავალგვარი და მრავალ ფერის, რომ კაცი გაჭკვირდება. საუბედუროდ ამ მდიდარ ადგილს არა ჭყავს დიდიხედი მივლადი. აქ მის მაგივრად, რომ მოტიტულებულ ადგილასაც ხე-ტყე მოაშენონ, სწვენ და ჭბუგვენ იმ ადგილებსაც, სადა მდიდარი ტყეებია. წლეულს გადაიწვა მდიდარი ათალორის ტყე, რომელიც თრბლით, შუა წნედიტ და სხვა ფრთხილად დადს შეღავათს აძლევდა. ამ ტყის დაწვით წარადი მოუვიდა გლეხობას, ესლა იწვის უუმის და სოსტნის ტყეები, იწვის მინდვრის საყანე ადგილები და მისთან თითო-ორელა ტრბალ მინდვრში აღად მდგომი სეება, რომელნიც თავის ჩრდილით შანანაჭება სინესეში გაცს შუბლს შეუშრობენ და გულს გაუგრილებენ ხლემე. ამ წაირი საწარკლი ჩირაღდანი გამართული უოფილა შარშანაც და კეჭნის მთა გადაიწვარა. ვინ არის ამის მიზეზი? იგივე გაუნათლებული და, როგორც ჩვენში იტყვიან, უმემა (უგუნურ-უცოდინარი) გლეხობა.

უგადებენ ტრბლს თავის ყანა დამილ ადგილებს და აქედან ერთ წამს, ამისთანა გოლევიან წელისადს (ჩვენში ორ თვეზედ მეტია წვიმის წვეთი არ ჩამოვარდნილა) ტყეებს ტრბლი მოედება. მასუკან ბევრსა სდელიდობენ განულებს-გაჭრბას, მაგრამ ამაოდ: დროსაც ჭკარგავენ და ტყეებსაც ვერა შევლიან. თუ გონიერად არ უზატრბნეს, თუ ლაღსავით გამდლობა არ გაუწიეს ტყეებს, კევი არ არის, აჭაურობა მალე სრულიად მოტიტუვლდება და ეს ესლა შემეული ქვეყანა უდაბნოდ გადაიქცევა. მასინ წაფსულის საშინელი სინესეები და წამთრის სინესეები ადამიანს ცხორებებს გაუძნელებს. ერთის აჭაურ სოფელს ალიბეგლას მამასახლისო სწორედ მადლობის დროსა, რომ გონიერად ჭკატრბონობს თავის სამასახლისოს ტყეებს და არ აბუგვინებს. ათადარის ტყის გაჭრბაშიაც მიიღო მონაწილეობა და მთელი ხალხს გამოასხს. ეს ერთად ერთი მამასახლისოა, რომელმაც წერა-გითხვა იცის და პირველ დაწვებითი სწავლა მიუღია. ამ გაცს ქართულ-რუსული გაწეთებიც მოსდის, და ხალხსაც უკითხავს ქვეყნის ამბებს.

დიდი ხანი არ არის, რაც ერთმა ბეგმა წმ. გიორგის ქუჩის მხარის ეკლესიის წინ დაიჭირა სასოფლო (საგლეხო) მიწა, რომელიც აჭაური 10-15 თადარი ადგილი იქნება. ამ ბეგმა აქ გააშენა კენახი და შიგ ესლა თრბლსა სჭრის.

მეორე ბეგმა სამი-ოთხი კაცის მოსერსებით სულში იგლო მდიდარი სოფლის მამული (გაგუჯანთ უორილია) ერთმა სომეხმა ვიდეკ სოფლისავე მამული ჩაიგლო. არც ერთი, არც მეორე და არც მესამე არ იღებს მონაწილეობას არც სარჯსა და ბეგარში, არც სხვა სასოფლო საქმეში. ვირ იქით ამ მამულებს

სარჯს და ბეგარს ისდის კაკლი ხალხსა, სოფელი უკმაყოფილოდ იდის და საჩიურის შეტანას აპირობს. ვინათ რა გამოვა.

ქუჩადობამ, წინანდელ დროს შედარებით ესლა თუმიც იგლო, მაგრამ მანტრ მოისპო. ქუჩადობა ესლა სხვა წაირად დაიწყეს შარვა. მოიპარვენ საქონელს და მერე ისევე შატრბონს მიჭედიან. ამისთანა მაგალითები აქ ბევრია. სასიგილოს წშირი სტუმრები არიან მომიჯნავე გვერუსის საპრისტაოს ქუჩადობი. იქ თითქმის ყოველი კაცი ქუჩადი და ავასკი იყო. მაგრამ ამ ორიოდ სომ წლეში პრისტაკმა ლეკნიმემ აღაგმა მეტად თავგასული ხალხი და ქუჩადობის რინსვი შეამცირა. ესლა თითო-ორელა კაცი თუ გადმოდის ჩვენებს, თორემ ბევრი არა.

დონდუგოვი ბძანდებოდა აქა. იმედი გავქეს რომ ეს თავადი მიაჭეკვს ყუჩადობას სოფლების სიმცირეს, ეკლესიების და ქრისტიანობის მდგომარეობას და შემწობას მისცემს სულეირ მამებს ქრისტეს სწავლის გასავრცელებლად და დასამკვიდრებლად. სწავლა და მარტო სწავლა გამოიყვანს ჩვენს ხალხს საბნელიდამ და დაყენებს წარმატების გზას.

წინანდელი.

სხვა-და-სხვა ამბაში.

ნოეს კიდობანი. ერთს საჯიკუელს ამბავს იწერებან სტამბოლიდამ. ამას წინად თურმე ერთი გომისა არარატის მთასა სინჯავდა და უცებ უშელებულ ხის შენობას მადგა, რომელიც უინულ-ჭკეშ მოქცეული იყო. ხსლო-მასლო მცსოკრებლებს ეთქვათ: ეს შენობა ექსი წე-

ლიწადია რაც მოჩანს, მაგრამ მინდობა ვერავინ შეკუდელთ, რადგან შემოეტყვის ფანჯრიდამ ეშმაკი გამოიჭეიტებაო. გომისიის წვერების, რასაკვირველია, ეშმაკისა არ შემანებოდათ და აჭაურობა დაწვილებით გაესინჯათ: თურმე ეს «ხის შენობა» უწარმასარი სომადლი იყო გუინული და კარგად შენახული. შიგ რომ შევიდენ, გზომეს და სიმადლე ორი საყენი გამოვიდა. სომადლს თურმე რამდენიმე განუოფილება აქეს და მხოლოდ სამმა შეიძლება შესვლა, რადგან სხვები უინულის ზეინებით არიან გამოტენილნი. სომადლი მუხისსა თურმე არ გინთ, მართლა ნახა გომისამ ეს სომადლი თუ არა, მაგრამ თუ ნახა, სწორედ ნოეს კიდობანი უნდა იყოს, როგორც გომისაც ამბობს.

შაოლის ცრუ ფიცი და იპარნიელი ქალები. აღარ გავსოვს სად და რამელს სასამართლოში ერთის მოწიფულ ქალი-სათვის უკითხავთ ფიც-ჭკეშ მისი წლეგანება, რადგან ეს სასამართლოსათვის საჭირო უოფილა. ქალს დაუფინნია ოცდაექვსის წლისა გარო. მასუკან უბოგნათ მისი მეტრიკა და ქალი ორმოცის წლისა გამოსულა. ამ თოთხმეტის წლის ქუჩადობისათვის სასამართლოს თოთხმეტის დლით დაჭერა გადუწყეტი ცრუ მოფინარისათვის.

უელგანს მალევე ქალები თავიანთ წლეგანების და მსოლოდ აპარნიელ ქალებს მეტი ხანი დიარსებად მანჩნათ. თმის გაკეთებაც გი ისეთი აქეთ შემოღებულა, რომ ყოველ წლეგანებას სხვა-და-სხვა გვარად გაკეთებულ თმას უფერებენ, ასე რომ აპარნიელ ქალს თმასეუდ რომ შესედოთ, მეტრიკაში ჩახედავ ადარ დაგჭირდებათ.

საქონელი, იქნება იმ დღეს მუშტარიც ცოტაა. ჩემის ფიქრით ასე სჯობია. პი აქ ჩვენ ვინცა ვართ, თხუთმეტმა კაცმა ავილოთ და გაეხსნათ სილნალში ერთი კაი ფქვილის მალაზია, დაეჭიროთ ერთი კაცი, ჩავზიდოთ ჩვენი ფქვილები და ვაყიდვიროთ. მაჭრებზედ იაფათაც ვაყიდოთ, რომ მალევე გაგვეყიდოს და ხალხისთვისაც კარგი იყოს.—მართლა, კაცო, ეს ძალიან კეკას მოსასვლელია, აი წამოიძახა მესამემ. თხუთმეტს კაცს არც მალაზიის ქირა შეგვაწუხებს ერთად, არც ბიჭისა და ჩვენი ოფლი კი ფასში ჩავარდება.—ჰო, აი პატიოსანი სიტყვა, სთქვა მესამემ. თუ ჩვენ ფქვილი შემოგვაკლდეს, ავე ბოღბელებიც ვავიამხანავოთ, ავე შანჩანელები და შარზანელებიც. მე და ჩემმა ღმერთმა კაი საქმეა. წარმოვიდგინოთ, რომ სიტყვა საქმედ იქცა და ერთ უმშვენიერესს დღეს გაიხსნა სილნალში დიდი ფქვილის მოვაჭრე ქართველ ოჯახი-შვილების მალაზია, რომელშიაც სულ უკანასკნელი ერთი ხუთასი ტომრის გორაა აშენებული. მანა ამ მალაზიას ვაჭრები გაუწვევენ ჯიბრს. მერა და ათი ათასჯერ ვერა. მერა იმიტომ, რომ ვაჭარი ყიდულობს და ჰყიდის და

ქართველი კი ასადებს თავის ოფლს. მერე ეს უკანასკნელი შეადგენენ ამხანავობას, ძმობას, რომელსაც ზურგი ძალიან მაგარი აქვს. ამ წაირად რომ საქმე მოხერხდეს, ჩვენ დარწმუნებული ვართ, ფქვილის ვაჭრობა ჩაუფარდება ხელში იმას, ვისაც კანონიერად ეკუთნის. მომხმარებელსა და მწარმოებელს შუამსამე პირი—გამტყავებელი, მცარცველი აღარ იქნება ჩაჩრილი უადგილოდ.—მაცო, მე ფქვილი მიწდა, შენ კიდევ ჰხნავ, სთესამ და ვაქეს, ღმერთმაც მოგცეს, აიღე და მომიყიდე; ამაზე კანონიერი, სამართლიანი და უზნეველი რალა უნდა იყოს. აქ მესამე კაცი, ჩარჩი, რალა საქიროა. იქნება მე კიდევ ღვირო მაქეს და ერთმანეთს ვაუტყვლით კიდევ და ერთმანეთში იოლათაც წავალთ, ვაჭირებაში ვავიტანთ. წინამხარში კიდევ ღვირო მოდის ბლომით. იმედი გვაქვს მკითხველი აღარა გვკითხავს, თუ იქ როგორღა უნდა მოხერხდეს საქმეო. იქაც შეიძლება ამ წაირადვე მოიქცენ დიდრონი ღვირის პატრონები და ადგილობრივ უფასოდ ვაყიდვას ამჯობინონ სილნალში ფასად გასაღება.

რაც წარმოვიდგინეთ და რაზე-

დაც ვიმასლაათთ, როგორც არსებითს საგანზედ, იყო და არის ერთობ ადვილი საქმე. ამისთანა საქმეზედ შესაძლოა კაცმა იქონიოს მსჯელობა ისე ვითომც იგი არსებობდეს. მცნება სულ სხვა გვარია, რომ დავიწყით ფიქრი, ვითომ ხსენებული «ამხანავობანი» ისეთს წარმატებაში წაეღენ, რომ შემდეგ თაილიის ვაჭრობასაც ხელში ჩაიგდებენ—ეს შეგიძლიანთ ფანტაზიის ზანდუკს მიბაროთ შესანახად.

არ შეგიძლიან ჩვენი მასლაათი ვავათავოთ ისე, რომ ორიოდ სიტყვა არ მივიმართოთ ქიზიყის ყოველ შეგნებულს კაცს,—მღელღებს და მასწავლებლებს უფრო განსაკუთრებით. თქვენ, ჩემო ბატონებო, ბევრი შეგიძლიანთ ვაკეთოთ და ცოტას კი სჯერდებით. ბევრი იმიტომ, რომ გარემოება გაძლიერებებს. აქამდისაც, რომ თქვენ ფიზიკად ჰყოფილიყავით და ცხოვრების ვარამისთვის გულგრილიად არ გეცქირათ, მწიყი ასე არ მიხრწნებოდა, არ შეიქნებოდა მომაკვადვი, რომელიც რამობს «ჩვენებურად, ძველებურად» ამოქმენვას და ველარ კი ახერხებს ამას.

ავილოთ თუნდა ამ წვირილის აზრი. მისი განხორციელება თქვენთვის უადვილესს საქმეს შეადგენს. არა სთქვათ, რომ გლეს კაცს ვინ რას ჩავაგონებსო. ღმერთმა დაგვიფაროს! მერე მიზიყულს დამჯდარ გონების გლესზედ ვე არ ითქმის და ცოლოც არის, რომ ითქვას. ისევე სჯობია კაცი გამოტყდეს და აღვიაროს, რომ მე არაფრის მოხერხება არ შემიძლიანო და გლესს კი მაგას ნუ დასწამებთ. გლესს კი არა, ხესაც ვსმის თავისი და სხვის გარჩევა. თუ ხშირად მოხდება, რომ კაცი ისე არ იქცევა, როგორც უნდა მოიქცეს, ეს იმიტომ კი არ მოხდება, რომ მას თავის თავის ზარალი უნდა; იმიტომ მოხდება, რომ არ ვსმის, არ იცის რა ალაგას როგორ იმოქმედოს, თქვენი მოწოდებაც ის არის დაეხმაროთ, აუხსნათ და ასწავლოთ.

მამე: გვერდეს იმედი, რომ ჩვენი ბედი, რომლის გაუმჯობესობის ერთი საშუალებათაგანი გარემოებას თქვენთვის ხელში ჩაუგდია, თქვენ-მიერ სრულიად გაწიროული არ იქნება. მაღაროელი გლეხი.

